

JAARREKENING 2024

2. Jaarrekening

2.1 Inleiding

In de volgende paragrafen worden de programmarekening en de balans nader toegelicht. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording worden programma's toegerekend aan zogenoemde taakvelden. Het programma van het Bedrijfschap valt volledig onder het taakveld "3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur".

2.2 Overzicht van baten en lasten over 2024

	Rekening 2024	Rekening 2023	Begroting 2024 (voor wijz.)	Begroting 2024 (na wijz.)
LASTEN				
Lasten	3.155.889	2.704.104	2.690.540	5.089.831
Mutatie onderhanden werk	11.896.897	9.501.673	7.974.197	11.406.297
Storting in de voorziening	0	0	0	0
Totaal	15.052.786	12.205.777	10.664.737	16.496.128
BATEN				
Baten	15.052.786	12.205.777	10.664.737	16.496.128
Mutatie onderhanden werk	0	0	0	0
Vrijval van de voorziening	1.232.000	170.000	0	0
Totaal	16.284.786	12.375.777	10.664.737	16.496.128
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	1.232.000	170.000	0	0
Toevoeging/onttrekking reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.232.000	170.000	0	0

Voor de toelichting op de programmarekening wordt verwezen naar paragraaf 2.5.

De SVLO (Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden) heeft een zogenoemde QuickScan uitgebracht die een indicatie geeft of een overheidsorganisatie belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Mede op basis van deze QuickScan is aangetoond dat het Bedrijvenschap Harnaspolder voor de vennootschapsbelasting geen winst beoogt en derhalve niet belastingplichtig is. Het Bedrijvenschap is hierbij indertijd begeleid door de fiscaal adviseur van de gemeente Den Haag. Aangezien het Bedrijvenschap niet belastingplichtig wordt geacht, zijn ook geen lasten voor de vennootschapsbelasting opgenomen bij de lasten.

2.4.2 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vanwege het feit dat tekorten afgedekt worden door de aan de Gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteit van het Bedrijvenschap.

Het verloop van de boekwaarde van het onderhanden werk gedurende het verslagjaar is als volgt:

Boekwaarde onderhanden werk begin begrotingsjaar	30.682.431
Vermeerderingen (lasten) dit jaar	3.155.889
Verminderings (baten) dit jaar	-15.052.786
Boekwaarde onderhanden werk einde begrotingsjaar	18.785.534

Op basis van de grondexploitatieberekening per 1-7-2024 en actualisatie tot en met 31 december 2024 wordt een tekort op de grondexploitatie verwacht van € 10,04 miljoen contante waarde per 31-12-2024.

In de per 31 december 2024 geactualiseerde grondexploitatieberekening is rekening gehouden met de volgende nog te realiseren uitgaven en inkomsten:

Vanaf 1-1-2025 nog te realiseren kosten en opbrengsten

(x € 1.000)

Nog te maken kosten verwervingen	-
Nog te maken kosten civiele werken	1.566
Nog te maken plankosten	684
Nog te maken overige kosten	104
Nog te maken rentekosten	250
	2.604
Geraamde opbrengsten	11.241
Saldo	
	-8.637

Nog te maken kosten civiele werken

De nog te maken kosten voor civiele werken betreft nagenoeg uitsluitend woonrijp maken. De ramingen zijn gebaseerd op berekeningen van een extern bureau en de recente informatie over de nog uit te voeren werkzaamheden. In de post overige kosten is een raming begrepen voor het afwikkelen van het te verwachten grondoverschot.

Nog te maken plankosten

Voor de kosten van het door gemeenten gedetacheerde personeel en van ingehuurd personeel zal naar verwachting nog een bedrag van € 0,47 miljoen benodigd zijn voor de voorbereiding, toezicht en uitvoering van de civiele werken (VTU) € 0,18 miljoen.

Nog te maken overige kosten

Voor de bijdragen per uitgegeven m2 aan de Stichting Groenfonds zal naar verwachting nog een bedrag van € 0,06 miljoen benodigd zijn. Voor diverse kleinere posten zoals belastingen en archeologie is nog een bedrag benodigd van naar raming € 0,01 miljoen.

Nog te maken rentekosten

Het Bedrijvenschap heeft per balansdatum nog één lening lopen van € 18 miljoen, met een rente van 3,27% en einddatum 31 januari 2025. Verder is een nieuwe lening van € 18 miljoen tegen 2,68% afgesloten voor de periode van 1 februari 2025 tot en met 30 juni 2025, de verwachte einddatum van de grondexploitatie.

Geraamde opbrengsten

Van het bedrijventerrein moet nog 1,4 ha uitgegeven worden (situatie per 31-12-2024). Hiervoor zijn per 31 december 2024 drie reserveringsovereenkomsten gesloten op basis van een eenzijdige verplichting vanuit het Bedrijvenschap om bouwrijpe kavels te leveren mits sprake is van een vergunde omgevingsvergunning.

Verder zijn opbrengsten geraamd voor de verkoop van een bestaande woning, en is een raming opgenomen voor de geclaimde schadevergoeding van TenneT.

Risico's in de grondexploitatie

Het Bedrijvenschap onderkent de volgende risico's van grotere omvang:

- Risico dat de bijdrage op grond van een exploitatie-overeenkomst niet ontvangen wordt in 2025 en de GR hiertoe langer in stand moet worden gehouden.
- De in de grondexploitatie opgenomen vordering op TenneT TSO wordt niet ontvangen binnen de looptijd van de GREX in het kader van afsluiten van de grondexploitatie als vordering op de balans opgenomen waardoor de GR langer in stand moet worden gehouden.
- De vordering op TenneT TSO valt lager uit

Naast negatieve risico's is er ook een positief risico van grotere omvang:

- Het te ontvangen schadebedrag van TenneT TSO valt hoger uit dan waarmee in de grondexploitatie rekening is gehouden.

Met de indexering van het tekort naar de peildatum 31-12-2024 en rekening houdend met belangrijke afwijkingen in het 2^e halfjaar 2024 bedraagt het verwachte tekort per die datum € 10,04 miljoen.

Normenkader

Het Algemeen bestuur heeft het normenkader voor 2024 vastgesteld waarbij de relevante externe en interne wet- en regelgeving alsmede overige normen zijn benoemd. Dit betreft:

- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
- Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies
- Wet financiering decentrale overheden
- Besluit accountantscontrole Decentrale overheden
- Beleidskader PZH inzake financiële toezicht gemeenschappelijke regelingen
- Europese aanbestedingsregels en nationale aanbestedingsregels
- Omgevingswet
- Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap HarnaschPolder (7e wijziging)
- Samenwerkingsconvenant Schipluiden-Delft-Den Haag (17 april 2001)
- Uitvoeringsconvenant (2013)
- Financiële verordening BHP 2024
- Controleverordening BHP 2024
- Controleprotocol BHP 2024
- Aanbestedingsrichtlijn (AB 14 april 2004) met aangepaste grensbedragen conform besluit DB d.d. 17 november 2022
- Mandaatbesluit 2024
- Algemene Verkoopvoorwaarden Bedrijvenschap HarnaschPolder en de Algemene Verkoopvoorwaarden woon- en woonwerkkavels Bedrijvenschap HarnaschPolder (DB 9 mei 2011 en DB 22 april 2013)

- Kostenverhaalbesluit Bedrijventerrein HarnaschPolder (AB 28 april 2004), update (jaarlijks) bijlage 2012 (AB 21 juni 2012)
- De door het algemeen bestuur vastgestelde meerjarige grondexploitatiebegroting.

Waardering activa en passiva

Onderhanden werk

Onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten.

De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De vervaardigingsprijs bevat mede de rentelasten in verband met de financiering van Onderhanden werk/gronden in ontwikkeling. Alle gemaakte kosten zijn geactiveerd onder de post Onderhanden werk. De op Onderhanden werk betrekking hebbende opbrengsten zijn in mindering gebracht op deze kosten. Aangezien er een negatief plansaldo bestaat, zijn de gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de lagere marktwaarde.

De inbreng van gronden vindt plaats tegen verkrijgingsprijs. Behalve gronden en panden worden geen andere eigendommen ingebracht. Verworven eigendommen die niet (meer) voor de grondexploitatie benodigd zijn worden afgestoten. Het Bedrijvenschap beschikt derhalve niet over overige vaste activa.

Vorderingen

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, opgenomen tegen de nominale waarde. Indien van toepassing op vorderingen en overlopende activa onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgens uit de programmarekening. De algemene reserve is de resultante van de met de grondexploitatie behaalde resultaten.

Voorziening

Bij een uit de grondexploitatie voortvloeiend verwacht positief plansaldo worden gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. Indien de grondexploitatie daartoe aanleiding geeft (verwacht negatief plansaldo) wordt een voorziening voor het Onderhanden werk gevormd. Bij het Bedrijvenschap is dit vanaf de start van toepassing. De omvang van de voorziening is gebaseerd op het geraamde tekort volgens de laatste grondexploitatieberekening en belangrijke afwijkingen daarop in het 2^e halfjaar 2024.

Resultaatbepaling

De opbrengsten en de kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Lasten worden verantwoord in het jaar van prestatielevering. Grondverwervingen en gronduitgiften worden verantwoord op het moment dat het juridisch eigendom is overgedragen. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winst wordt verantwoord bij afronding van de exploitatie of eventueel eerder, naar rato van de voortgang van de exploitatie en in overeenstemming met de hiervoor vigerende verslaggevingsregels.

2.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2024

	Rekening 2024	Rekening 2023	Begroting 2024 (voor wijz.)	Begroting 2024 (na wijz.)
Lasten				
<i>Verwervingen</i>				
Verwervingen	362.950	4.263	0	340.941
<i>Civiele techniek</i>				
Slopen, saneren en voorbelasten	69.824	0	0	845.126
Bouwrijp maken	215.730	105.148	128.878	454.765
Woonrijp maken	485.616	1.050.142	1.444.907	1.115.060
CT diversen	19.357	34.891	0	52.557
<i>Plankosten en VTU</i>				
Planontwikkelingskosten	720.984	814.264	342.428	659.199
Voorbereiding en toezicht op uitvoering	77.194	77.283	141.641	309.939
<i>Overige kosten</i>				
Rentekosten	910.835	217.405	498.000	1.099.542
Fondsvorming	191.030	133.848	127.933	193.254
Overig	102.369	266.860	6.754	19.447
Storting in de voorziening	0	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	11.896.897	9.501.673	7.974.197	11.406.297
Totaal	15.052.786	12.205.777	10.664.737	16.496.128
BATEN				
<i>Gronduitgiften</i>				
Gronduitgiften	14.762.144	11.715.811	10.664.737	16.280.300
<i>Overige opbrengsten</i>				
Overig	290.642	489.966	0	215.828
Vrijval van de voorziening	1.232.000	170.000	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	0	0	0
Totaal	16.284.786	12.375.777	10.664.737	16.496.128
Gerealiseerd totaal baten en lasten	1.232.000	170.000	0	0
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.232.000	170.000	0	0

2.5.1 Lasten (inclusief analyse begrotingsafwijkingen)

Verwervingen

De verwachte verwervingskosten voor 2024 betroffen de uitbetaling naar aanleiding van een onteigeningsvonnis, diverse planschadevergoedingen en hiermee gemoeide juridische kosten en liggen in lijn met de gewijzigde begroting.

Civiele techniek

Algemeen

Zoals elk jaar is ook dit jaar, ten opzichte van de begroting, in de bestekken (en dus in de realisatie) sprake van een bepaalde mate van vermenging van de kosten van voorbelasten en bouwrijp maken. Dit

heeft vooral te maken met het grondwerk. Grond wordt in eerste instantie gebruikt om voor te belasten, maar daarna wordt diezelfde grond ook gebruikt om aan te vullen in een bouwrijp maken bestek.

Slopen, saneren, voorbelasten

Vrijwel alle sloopactiviteiten zijn afgerond. Verder is sprake van verschuivingen in de tijd van 2024 naar de eerste helft van 2025. Ten aanzien van grondverzet en voorbelasting zal in 2025 de resterend aan te leggen infrastructuur voorzien worden van funding. Hierna kan de grondbalans worden afgesloten.

Bouwrijp maken

Het bouwrijp maken is vrijwel afgerond. Verder is sprake van een verschuiving in de tijd van 2024 naar de eerste helft van 2025. Verder is sprake van verschuivingen in de tijd van 2024 naar de eerste helft van 2025. Enkel een fietspad langs de harnaskade wordt nog aangelegd. Hierbij wordt bouwrijp maken en woonrijp maken in hetzelfde bestek voorzien.

Woonrijp maken

Ten aanzien van het woonrijp maken zal het bedrijfenschap enkel nog een fietspad aanleggen en een bomenbestek uitvoeren. Verder is sprake van een verschuiving in de tijd van 2024 naar de eerste helft van 2025. Zo zal het woonrijp afronden van de Gantel worden uitgevoerd door de gemeente Midden-Delfland. Hiervoor zal budget worden overgedragen.

CT diversen

Onder de diverse kosten bevinden zich enkele kleinere niet-specifieke investeringen.

Plankosten en VTU

Planontwikkelingskosten

Onder de plankosten zijn opgenomen de kosten voor gedetacheerde medewerkers van de deelnemende gemeenten. De inzet vindt plaats op grond van afspraken met de deelnemers in de Gemeenschappelijke regeling. Daarnaast zijn onder de plankosten ook opgenomen de inhuur van externen ten behoeve van de projectorganisatie en de kosten voor PR en communicatie, noodzakelijke onderzoeken, en algemene kosten, zoals kosten huisvesting en ondersteuning.

Vorbereiding en toezicht op uitvoering

Hieronder vallen kosten voor bestekvoorbereiding, toezicht en directie voor bouwrijp maken en woonrijp maken. Het betreft de werkzaamheden voor bovengenoemde civiele werkzaamheden.

Overige kosten

Rentekosten

De financieringslasten bestaan uit de aan 2024 toegerekende rentelasten van de lening portefeuille en rente over rekening-courantsaldi. De lening portefeuille is beschreven in paragraaf 2.6.2. Ten opzichte van de begroting zijn de rentekosten als gevolg van gunstigere rentepercentages lager uitgevallen.

Fondsvorming

Overeenkomstig de afspraken bij de vorming van de gemeenschappelijke regeling wordt aan de Stichting Groenfonds Midden-Delfland een bedrag van € 4,54 per uitgegeven m2 uitgekeerd. In het verslagjaar is 42.077 m2 uitgegeven waarvoor een bijdrage zal worden uitgekeerd.

Overig

Naast een beperkt bedrag voor belastingaanslagen voor de eigendommen van het Bedrijfenschap betroffen de overige kosten in 2024 voor het grootste deel de kosten van huisvesting (€ 0,04 miljoen), accountantskosten (€ 0,04 miljoen) en gemeentelijke belastingen (€ 0,02 miljoen). In de begroting(swijziging) stonden de huisvestings- en accountantskosten onder de plankosten verantwoord.

Mutatie Onderhanden werk

De mutatie Onderhanden werk betreft een sluitpost in de programmarekening. Zolang het Bedrijfenschap grond ontwikkelt wordt het saldo van alle opbrengsten en kosten geactiveerd als Onderhanden werk.

2.5.2 Baten (inclusief analyse begrotingsafwijkingen)

Opbrengst gronduitgiften

Onder deze post worden de opbrengsten verantwoord uit hoofde van de uitgifte van bouwrijpe kavels. In 2024 hebben vier uitgiften plaatsgevonden, met een totale opbrengst van € 14,76 miljoen. In de gewijzigde begroting 2024, die was gebaseerd op de jaarschijf 2024 in de grondexploitatie per 1 juli 2023, was rekening gehouden met een opbrengst van € 16,28 miljoen. Het verschil in opbrengsten wordt nu 2025 verwacht.

Overig

De overige ontvangsten (€ 0,29 miljoen) betreft ontvangen reserveringsvergoedingen (€ 283.813) alsmede de huuropbrengst van de enige nog aanwezige woning (€ 5.579).

Vrijval van de voorziening

Op basis van de gerealiseerde kosten en opbrengsten in het verslagjaar, alsmede de bijgestelde verwachtingen omtrent nog te realiseren kosten en opbrengsten, is in het verslagjaar € 1,23 miljoen van de voorziening vrijgevallen.

Resultaat

Het resultaat over het boekjaar 2024 komt uit op € 1,23 miljoen positief. Dit bedrag is gelijk aan de verwachte afname van het tekort van de per 31 december 2024 geactualiseerde grondexploitatie.

2.5.3 Incidentele baten en lasten

In het Overzicht baten en lasten 2024 zijn geen incidentele baten en lasten begrepen. Alle verantwoorde baten en lasten zijn eigen aan het voeren van een grondexploitatie.

2.5.4 Wet Normering Topinkomens (WNT) tabel

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op het Bedrijfschap Harnaschpolder van toepassing zijnde regelgeving.

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	
C. van der Feltz	
Directeur	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,213
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	37.302
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	<i>37.302</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	49.629
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	37.302
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	C. van der Feltz
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-08-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,259
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	17.600
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	<i>17.600</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
	25.211
Bezoldiging	
	17.600

bedragen x € 1		C. van der Feltz	
Functiegegevens	Directeur		
Kalenderjaar	2023	2022	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01-2023 t/m 31-07-2023	01-08-2022 t/m 31-12-2022	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	5	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	205	147	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	43.531	30.214	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	73.745		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode	24.640	17.600	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	42.240		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		
Bezoldiging	42.240		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

De heer C. van der Feltz, tevens in dienst bij de gemeente Den Haag, is sinds 1 augustus 2022 aangesteld als directeur. De in de tabel genoemde bezoldigingen is het bedrag dat voor het werk van de directeur aan de gemeente Den Haag is verschuldigd over de vermelde perioden.

1d. Topfunctionarissen in 2024 met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie in 2024
S. Bruines	Voorzitter DB / AB
M. Oderwald – Ruijsbroek	Lid AB
R. Van Asten	Lid AB
F.A. Voskamp	Lid AB / DB
N. Icar	Lid AB / DB
B. de Leede	Lid AB vanaf 26-03-2024
F.I. Noordermeer – Van Slageren	Plaatsvervangend AB lid Midden-Delfland vanaf 26-3-2024
P.A. van de Heuvel	Plaatsvervangend directeur

De opgenomen topfunctionarissen betreffen de leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het Bedrijfschap Harnaschpolder, alsmede de plaatsvervangend directeur. De bestuursleden waren in het verslagjaar wethouders van de gemeenten Den Haag en Midden-Delfland en ontvingen generlei vergoeding voor hun werkzaamheden. Ook de plaatsvervangend directeur ontving geen vergoeding.

2.6 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2.6.1 Activa

Voorraad Onderhanden werk

Bouwgrond in exploitatie

Het saldo van de post onderhanden werk geeft de totaal gerealiseerde investeringen tot en met 31 december 2024 weer van het totale project, onder aftrek van de tot en met 31 december 2024 gerealiseerde opbrengsten. De balanspost Onderhanden werk (gronden in exploitatie) bedraagt per einde boekjaar afgerond € 18,79 miljoen, exclusief de afwaardering voor het verwachte plantekort.

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten ten tijde van het opstellen van de jaarrekening, uitgaande van de Herziene grondexploitatie per 1 juli 2024 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's, en rekening houdend met nadien bekend geworden informatie tot het moment van opstellen van de jaarrekening. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden die periodiek worden herzien en waarbij de waardering in volgende jaren zowel positief als negatief uit kan vallen. Het bestuur is van mening dat op basis van de informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. De risico's zijn nader beschreven in de paragraaf grondbeleid, de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing en de risicoparagraaf in het jaarverslag.

Verliesvoorziening

Volgens de tot en met 31 december 2024 geactualiseerde grondexploitatie wordt uitgegaan van een saldotekort van € 10,04 miljoen op netto contante waarde per 31 december 2024 (€ 10,15 miljoen op eindwaarde). Indien bij afronding van het project met een verlies zal worden afgesloten, dan zullen de deelnemende gemeenten dit exploitatietekort moeten aanvullen. Op dit moment is volstaan met het creëren van een administratieve voorziening. De voorziening is gepresenteerd onder de kosten teneinde een goed beeld te geven omtrent de waardering van de voorraad Onderhanden werk.

De gemeenten Den Haag en Midden-Delfland participeren met een risicoverhouding van 85%-15% in de Gemeenschappelijke regeling.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of korter

De uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of korter bestaan uit uitzettingen in 's Rijks schatkist, overige vorderingen, liquide middelen en uit de overlopende activa.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Het Bedrijfschap maakte over het verslagjaar gebruik van het zogenoemde Schatkistbankieren. Het Bedrijfschap is verplicht te rapporteren over de onderschrijding of overschrijding van de drempel die bij het Schatkistbankieren wordt gehanteerd. De rapportage over 2024 staat hieronder.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	207	116	5	87
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	793	884	995	913
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	16.496			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	16.496			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
	Drempelbedrag				
	(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. Als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.798	10.536	461	8.004
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	207	116	5	87

Overige vorderingen

Er was per 31-12-2024 sprake van één openstaande debiteurenvordering (€ 20.029) inzake een reserveringsvergoeding.

Banksaldi

Het saldo van € 164.478 vertegenwoordigt het positieve saldo op de BNG-rekening in het kader van de rekening-courant faciliteit. Bij de rekening-courant van de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 6 miljoen waarover zo nodig beschikt kan worden voor de financiering van de uitgaven van het Bedrijfschap.

Overlopende activa

In 2006 is een overeenkomst gesloten met G.A.M. van Leeuwen Harnasch B.V. waarin de betaling van een exploitatiebijdrage is opgenomen. In 2012 is met deze B.V. een aanvullende overeenkomst gesloten met een groter oppervlak van het gebied waarvoor een exploitatiebijdrage wordt betaald. In totaal bedraagt de exploitatiebijdrage van dit bedrijf € 920.280. De bijdrage is verschuldigd nadat een omgevingsvergunning voor de betrokken grond is afgegeven. Op dit moment speelt er nog geen concreet initiatief. Indien na afwikkeling van de grondexploitatie de exploitatiebijdrage nog niet is verschuldigd, zal de vordering worden overgedragen aan de gemeente Midden-Delfland. Deze werkwijze en afspraken zijn nog onder oude wetgeving tot stand gekomen.

Verder is onder deze post de te vorderen rente over het saldo aangehouden bij het Rijk verantwoord (Schatkistbankieren, € 2.445).

2.6.2 Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen – resultaat na bestemming

Het Bedrijvenschap kent slechts één programma en alle kosten en opbrengsten worden direct in het Onderhanden werk gemuteerd. Het resultaat van de programmarekening wordt derhalve verwerkt in het eigen vermogen. Dit resulteert ultimo 2024 in een positief resultaat van € 0,66 miljoen en een negatief eigen vermogen van € 10,62 miljoen. Het verloop van het Eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Jaar	Mutatie voorziening	Voorziening ultimo	Resultaat	Vermogen ultimo
In € 1.000				
2004	1.494	1.494	-1.494	-1.494
2005	3.233	4.727	-3.233	-4.727
2006	-1.757	2.970	1.757	-2.970
2007	1.630	4.600	-1.630	-4.600
2008	500	5.100	-500	-5.100
2009	3.734	8.834	-3.734	-8.834
2010	-220	8.614	220	-8.614
2011	1.061	9.675	-1.061	-9.675
2012	5.952	15.627	-5.952	-15.627
2013	0	15.627	0	-15.627
2014	420	16.047	-420	-16.047
2015	-1.287	14.760	1.287	-14.760
2016	3.480	18.240	-3.480	-18.240
2017	575	18.815	-575	-18.815
2018	-1.281	17.534	1.281	-17.534
2019	-5.904	11.630	5.904	-11.630
2020	-2.860	8.770	2.860	-8.770
2021	-1.280	7.490	1.280	-7.490
2022	3.960	11.450	-3.960	-11.450
2023	-170	11.280	170	-11.280
2024	-1.232	10.048	1.232	-10.048

Uitgaande van ongewijzigde omstandigheden in de ontwikkeling van het verwachte planresultaat, zullen de deelnemende gemeenten het bedrag ter grootte van € 10,04 miljoen (op contante waarde per 31-12-2024) in totaal moeten bijdragen (inclusief de correctie zoals genoemd bij storting in de voorziening). Per 30 juni 2025 komt dit bedrag uit op € 10,15 miljoen. Dit is volgens de afspraken zoals gemaakt in het convenant en de Gemeenschappelijke regeling tussen de deelnemende partijen. Er is geen sprake van mogelijke discontinuïteit van de Gemeenschappelijke regeling.

Vlottende passiva

De vlottende schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of korter bestaan uit bank- en kasgeldleningen, crediteuren, waarborgsommen, overlopende passiva en vooruitontvangen bedragen.

Kasgeldleningen

Dit betreft de volgende lening:

	Hoofdsom	ingang	aflossing	rente
Lening provincie Gelderland	18.000.000	30-9-2024	31-1-2025	3,270%

Crediteuren

Dit betreft in het boekjaar ontvangen facturen die per jaar einde nog niet waren voldaan.

Waarborgsommen

Per 31 december 2024 heeft het Bedrijvenschap één waarborgsom ontvangen. Dit betreft een bedrag van € 15.256 van de exploitant van de reclamemast. De waarborgsom van de exploitant van de reclamemast wordt in 2025 overgedragen aan de gemeente Midden-Delfland.

Overlopende passiva

De overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen facturen gemeente Midden-Delfland	23.175
Nog te betalen rente	152.055
Af te dragen BTW	1.315.417
Groenfonds	191.030
Overige	30.800
	1.712.477

Vooruitontvangen bedragen

Dit betreft vooruitontvangen huur (€ 444).

2.6.3 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Per 31 december 2024 bedraagt het saldo van nog uit te voeren werkzaamheden ten behoeve van tot en met 2024 in opdracht gegeven werkzaamheden € 1,28 miljoen.

Vanaf 2016 is het Bedrijvenschap onderworpen aan de vennootschapsbelasting indien en voor zover een onderneming wordt gedreven in de zin van de wet. Als hulpmiddel bij het beantwoorden van de vraag of sprake is van een onderneming in de zin van de wet is een zogenoemde QuickScan vervaardigd. Mede op grond van de uitkomsten van die QuickScan is de verwachting gerechtvaardigd dat het Bedrijvenschap Harnaspolder in de situatie verkeert dat geen winst wordt beoogd en ook geen structurele overschotten worden behaald. Op grond daarvan wordt dan ook geen belastingplicht verwacht. Dit standpunt is mede gebaseerd op een advies indertijd van de fiscaal adviseur van de gemeente Den Haag.

Bouwbedrijf ABB is in 2023 een procedure bij de rechtbank gestart over een bouwclaim die door het Bedrijvenschap als beëindigd werd beschouwd in 2011. ABB vordert € 760.000 schadevergoeding. Indertijd wilde ABB niet de marktconforme grondprijs betalen, wat een voorwaarde was voor de bouwclaim. Dat er geen overeenstemming werd bereikt, was reden om de bouwclaim als beëindigd te beschouwen en is daarna het bestemmingsplan gewijzigd. De reden dat ABB in 2023 alsnog een procedure is gestart, is onduidelijk. Tijdens de zitting is dit ook niet duidelijk geworden. De rechtbank heeft het Bedrijvenschap op alle punten in het gelijk gesteld waarop ABB in beroep is gegaan bij het hof. Het is niet bekend welke gronden ABB heeft voor dit beroep.

2.7 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Op grond van de indeling zoals opgenomen in het Besluit Begroting en verantwoording (BBV) behoort de grondexploitatie van het Bedrijvenschap tot het taakveld 3, Economie, 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur. Aangezien sprake is van slechts één taakveld wordt voor dit voorgeschreven onderdeel van de jaarrekening verwezen naar paragraaf 2.5.

2.8 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het

dagelijks bestuur op 14 oktober 2024 aan haar aangeboden en vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 451.584.

Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

3. Overige gegevens

3.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend die van invloed zijn op de feitelijke situatie op balansdatum.

3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.